

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ЛІДЕРСТВО

(вибірковий)

Спеціальність	усі спеціальності
Освітня програма	усі освітні програми
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Суми – 2025

Розробники: _____ **Анжеліка ШЕВЕЛЬ**, кандидат філософських наук,
(підпис) доцент (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри: <u>Правосуддя та філософії</u> (назва кафедри)	протокол від _____._____2025 №_____
	Завідувач кафедри _____ (підпис) Юрій Котвяковський (прізвище, ініціали)

Рецензія на робочу програму надана _____ (додається)
(підпис)(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (_____)
(підпис)(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1	Назва ОК	Стратегічні комунікації та лідерство		
2	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра правосуддя та філософії		
3	Статус ОК	Вибірковий		
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для			
5	ОК може бути запропонований для			
6	Рівень НРК	Рекомендовано для всіх ОП		
7	Семестр та тривалість вивчення	3-й, 4-й семестр, 1- 15 тижнів		
8	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС		
9	Загальний обсяг годин для <u>денної</u> форми навчання та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні – 30 годин	Практичні /семінарські – 30 годин	Лабораторні – 90 годин
	Мова навчання	Державна (українська)		
	Викладач/Координатор освітнього компонента	Шевель Анжеліка Олександрівна, кандидат філософських наук, доцент Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 248 г		
	Контактна інформація	qwerty657623@gmail.com		
	Загальний опис освітнього компонента	Курс « Стратегічні комунікації та лідерство » покликаний надати студентам розуміння, як функціонують комунікації, посилити розуміння стратегічного підходу, отримати базове розуміння цінностей, інтересів, навчитись диференціювати одні від інших і використовувати їх для створення стратегій, навчити розуміти контексти та їхній вплив на комунікації; розвивати лідерські якості, вчити слухачів ораторського мистецтва, переконувати людей, працювати в колективі, опрацьовувати інформацію, осмислюючи її; вчити учасників вільно почуватися перед аудиторією, слухати інших, викладати власну точку зору, опираючись на чіткі факти і власний досвід: формувати та практично підтверджувати своїми справами громадську думку щодо серйозності та відповідальності лідерів у питаннях організації власної діяльності.		
	Мета освітнього компонента	розкрити суть стратегічних комунікації та лідерства для сучасної молоді людини.		
	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами «Іноземна мова», «Психологія успіху», «Психологія»		
	Політика академічної доброчесності	Під час виконання практичних робіт, написання модульних, залікових та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до такої академічної		

		відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо)
	Ключові слова	комунікація, комунікативний акт, імідж, мовлення мовленнєвий етикет, лідерство, лідерський потенціал, мовлення, мовленнєвий етикет, особистість, організація, психологія особистості, психологія лідерства, риторика, спілкування, соціально-психологічна компетентність керівника, управління
	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=939

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється ДРН
ДРН 1. Вміти пояснити природу спілкування і комунікацій, компоненти комунікацій, складові комунікації і риторичну мовлення, психологію особистості в управлінні людьми, управління як комунікативну проблему в діяльності організації						Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія. Проведення модульного контролю та атестаційного контролю
ДРН 2. Вміти використовувати стратегічні комунікації та лідерство для досягнення успіху						Диспут, вікторина, брейн-ринг, тест можливого вибору
ДРН 3. Бути обізнаним у загальних проблемах психології лідерства, методах розвитку лідерського потенціалу та підвищення соціально-психологічної компетентності керівника						Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія. Проведення модульного контролю та атестаційного контролю
ДРН 4. Використовувати організаторські здібності й лідерські уміння та навички на практиці						Підготовка мультимедійних презентацій, ессе, рефератів

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. З		Лаб. з.				
	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	
Змістовий модуль 1. Стратегічні комунікації Тема 1. Природа спілкування і комунікація	4		4				10		6.1.1 (1,2,7, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (1), 6.2 (3, 11)
Тема 2. Сутність комунікативного акту і його складники	2		2				10		6.1.1 (3,8, 12); 6.1.2 (1); 6.3 (1), 6.2 (5, 9)

Тема 3. Складові комунікації і риторика мовлення	2		2				10		6.1.1 (4, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (2), 6.2 (6, 13)
Тема 4. Мовленнєвий етикет	4		4				10		6.1.1 (2, 7); 6.1.2 (1); 6.3 (3), 6.2 (2, 11)
Тема 5. Психологія особистості в управлінні людьми	4		4				10		6.1.1 (1, 6, 13); 6.1.2 (1); 6.3 (3), 6.2 (5, 10)
Тема 6. Управління як комунікативна проблема в діяльності організації	4		4				10		6.1.1 (6, 12); 6.1.2 (1); 6.3 (4), 6.2 (7, 14)
Модуль 2. Лідерство та імідж Тема 7. Імідж ділової людини	4		4				10		6.1.1 (4, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (2), 6.2 (6, 13)
Тема 8. Загальні проблеми психології лідерства	4		4				10		6.1.1 (4, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (2), 6.2 (6, 13)
Тема 9. Методи розвитку лідерського потенціалу та підвищення соціально-психологічної компетентності керівника	2		2				10		6.1.1 (3, 9, 13); 6.1.2 (1); 6.3 (2), 6.2 (5, 9)
Всього	30		30				90		

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Вміти пояснити природу спілкування і комунікацій, компоненти комунікацій, складові комунікації і риторику мовлення, психологію особистості в управлінні людьми, управління як комунікативну проблему в діяльності організації	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору)	20	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	30
ДРН 2. Вміти використовувати стратегічні комунікації та лідерство для досягнення успіху	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем;	20	- підготовка матеріалів для доповіді; рефератів - підготовка есе - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	30

	- модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору) - консультації; - перевірка мультимедійних презентацій, есе, рефератів;			
ДРН 3. Бути обізнаним у загальних проблемах психології лідерства, методах розвитку лідерського потенціалу та підвищення соціально-психологічної компетентності керівника	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування; - організація диспутів, підготовка історичних вікторин, брейн-рингів	20	- підготовка матеріалів для доповіді; - підготовка до історичної вікторини, інтелектуальної гри «брейн-ринг» - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	20
ДРН 4. Використовувати організаторські здібності й лідерські уміння та навички на практиці	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору)	20	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	20
Всього годин		60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
---	-------------------------------	--------------------------------	----------------

	Практичне завдання до теми 1. Природа спілкування і комунікація. Доповідь	20 балів /20%	До 2 тижня
1.	Практичне завдання до теми 2. Сутність комунікативного акту і його складники. Доповідь	10 балів /10%	До 4 тижня
2.	Практичне завдання до теми 3. Складові комунікації і риторика мовлення. Дискусія	10 балів /10%	До 6 тижня
3.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів / 10 %	До 8 тижня
4.	Практичне завдання до теми 4. Сенс життя, щастя та успіх. Ессе	20 балів /20%	До 10 тижня
5.	Практичне завдання до теми 5. Психологія особистості в управлінні людьми. Презентація	10 балів /10%	До 12 тижня
6.	Практичне завдання до теми 6. Успішне самовизначення особистості Виступ з рефератом	10 балів /10%	До 14 тижня
7.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів /10%	До 15 тижня
	Всього	100 балів	

5.1.1. Критерії оцінювання

Компонент ¹	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ²
Практичне завдання до теми 1. Природа спілкування і комунікація. Доповідь	0 балів	1- 6 бали	7 бали	9-10 балів
	Студент не підготував доповіді, не брав участі обговоренні. Дискусії	Студент не розкрив тему доповіді, не аргументує свою позицію, не відповів на додаткові питання, не виявив активності при обговоренні. Дискусії	Студент розкрив тему частково, недостатньо переконливо аргументує свою позицію не відповів на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	Студент повністю розкрив тему доповіді, переконливо аргументує свою позицію відповів на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях
Практичне завдання до теми 2. Сутність комунікативного акту і його складники. Доповідь	0 балів	1- 6 бали	7 балів	9-10 балів
	Студент не підготував доповіді, не брав участі обговоренні. Дискусії	Студент не розкрив тему доповіді, не аргументує свою позицію, не відповів на додаткові	Студент розкрив тему частково, недостатньо переконливо аргументує свою позицію	Студент повністю розкрив тему доповіді, переконливо аргументує свою позицію

¹ Зазначити компонент сумативного оцінювання

² Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

		питання, не виявив активності при обговоренні. дискусії	не відповів на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	відповів на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях
Практичне завдання до теми 3. Складові комунікації і риторика мовлення. Дискусія	0 балів	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів
	Студент не брав участі у дискусії	Студент брав пасивну участь у дискусії	Студент брав участь у дискусії у формі окремих реплік та зауважень	Студент брав активну участь у дискусії, самостійно формулював та висловлював думки щодо теми
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
Практичне завдання до теми 4. Сенс життя, щастя та успіх. Ессе	0-9 балів	10-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
	Студент не підготував есе	Есе, підготовлене студентом містить значні помилки, не відповідає темі, або не розкриває її	Есе, підготовлене студентом, в цілому розкриває тему, але містить окремі помилки	Есе, підготовлене студентом, є оригінальною роботою, що повністю розкриває тему та вміщує власні думки.
Практичне завдання до теми 5 Психологія особистості в управлінні людьми. Презентація	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Студент не підготував презентацію	Презентація недостатньо унаочнює зміст повідомлення	Презентація унаочнює зміст повідомлення, виконана з дотриманням вимог.	Виступ з повідомленням доповнюється презентацією, виконаною відповідно до вимог
Практичне завдання до теми 6. Успішне самовизначення особистості	0 балів	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів
	Робота не виконана або	Реферат розкриває тему	Тему розкрито у цілому, у викладі	Реферат відповідає усім

Виступ з рефератом	текст не відповідає темі, оформлений без дотримання вимог.	фрагментарно, в оформленні є помилки, у виступі на занятті тему розкрито частково, бракує висновків та узагальнень.	матеріалу та оформленні роботи, є окремі помилки. Виступ на занятті доповнюється презентацією та відповідями на додаткові питання.	вимогам. Під час виступу студент переконливо аргументує свою позицію, вільно відповідає на додаткові питання.
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест

5.1.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
Осінній семестр		
1	Експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-6.	4 тиждень, 6 тиждень, 8 тиждень, 10 тиждень
2	Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіка навчального процесу
3	Самооцінювання	1-3, 10 тиждень
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	Протягом всього семестру
5	Взаємооцінювання	5, 9, 15 тижні
6	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації	6, 15 тижні

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Методичне забезпечення

Стратегічні комунікації та лідерство: Курс лекцій з дисципліни «Стратегічні комунікації та лідерство» для студентів всіх спеціальностей, денної та заочної форми навчання ОС «бакалавр» / уклад. А.О. Шевель. Суми: СНАУ, 2023.134 с.

6.2 Основні джерела

1. Дуткевич А. И. Конфліктологія з основами психології управління. Кам'янець-Подільський 2022. 335 с.
2. Загальна психологія: навч. посібник / Т. Б. Поясок; Кременчуц. нац. ун-т ім. М.Остроградського, Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. 396 с.
3. Кириченко В.В. Психологія праці та інженерна психологія: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.
4. Етика : навчальний посібник / Т.Г. Аболіна та ін. Київ, 2022. 218 с.
5. Етика ділового спілкування / Т.К. Чмут та ін. Київ, 2023. 201 с.
6. Занюк С. С. Психологія мотивації та емоцій: Навч. посіб. Луцьк: Ред.-видав. відділ Волинського держ. ун-ту, 2021. 180 с.
7. Корніяка О. Мистецтво гречності. Чи вміємо ми себе поводити? Київ : Либідь, 2023. 96 с.

8. Копець Л. В. Психологія особистості: Навч. Посіб./ Л. В. Копець. К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2022. 460 с.
9. Швалб Ю. М., Данчева О. В. Практична психологія в економіці та бізнесі: Навч. посіб. для економ. спец. ВНЗ. К.: Лібра, 2024. 270 с.
10. Шевель А.О. Актуальність освітнього (вибіркового) компоненту «стратегічні комунікації та лідерство» для сучасних студентів // Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка: Збірник наукових статей / За заг. ред. О.В. Гузенко. Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. 377 с. С. 323-327
11. Шевель А.О. Компоненти успіху у філософії стародавнього сходу //Аграрна освіта: минуле, сучасне, майбутнє : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю ЛНАУ 15–16 лист. 2021 р. / Луган. нац. аграр. ун-т, Проєкт USAID «Економічна підтримка Східної України», Проєкт ЄС «Вдосконалення вищої сільськогосподарської освіти у східній Україні», Укр. клуб аграр. бізнесу, Ін-т вищої освіти НАПН України, Ун-т Вітовта Великого, Вірмен. держ. екон. ун-т, Білор. держ. аграр. технол. ун-т, Донбас. держ. машинобуд. акад., Луган. обл. громад. орг-ція «Аграрна дорадча служба». Слов'янськ, 2021. 476 с. С. 423-425
12. Шевель А.О. Актуальність вивчення психології успіху для формування конкурентоспроможності майбутнього фахівця // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. 519 с. С.214-218
13. Шевель А.О. Розкриття поняття успіху у давньогрецькій міфології // Пріоритетні напрями вирішення актуальних проблем суспільних наук: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 15–16 жовтня 2021 року). Одеса : ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2021. 72 с. С.145-147
14. Шевель А.О. Розуміння успіху стародавніми греками // «Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету». 2022. №35. С.114-117
15. Шевель А.О. Зміна способу мислення як запорука успіху студента в процесі навчання в університеті // Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (4 травня 2023 року, м. Суми). Суми: ФОП Цьома С.П., 2023. С.45-46

Програмне забезпечення

1. Платформа Moodle <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2302>

1. РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС) СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ЛІДЕРСТВО

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри правосуддя та філософії)

(підпис)

(ПІП)

Розробники: Анжеліка ШЕВЕЛЬ, кандидат філософських наук,
доцент
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри:
Правосуддя та
філософії
(назва кафедри)

протокол від 5.06 2025 № 11

Завідувач
кафедри

(підпис)

Юрій
Котви́ковський
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Голова ради із забезпечення якості
Вищої освіти СНАУ

(підпис)

Маргарита ЛИШЕНКО

Решення на робочу програму надана

(підпис)

(додається)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
лицензування та акредитації

(підпис)

Надія БАРАНІК
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.06 2025 р.

**1. РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ЛІДЕРСТВО**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри правосуддя та філософії)

(підпис)

Горішнюк О.
(ПІП)